

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu: 1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl. Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult. Pentru monarhie: 1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl. Pentru Franca și străinătate: 1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci. Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr., a treia-oară 5 cr., și timbru de 30 cr. Redacția și administrația: Strada Poplaca Nr. 15. Se prenumără și la poște și la librării. Epistole nefrancate se refuză. Manuscrisuri nu se înaintază. Numeri singuratici à 20 bani se vând la Tipografia „s. soc. pe acțiun. Numeri singuratici à 20 bani se vând la librăria G. Cârjan, Ploesti.

Rîdem....

(*) Doamne, mare tărăboiu mai făcură și Maghiarii cu acea caraghioasă de... »eră nouă«. Își eșiseră din minți, s'ermani, și credeau de-a binele că de-acum s'a coborât raiul taman în... »statul național maghiar unitar etc. etc.« A căzut Bánffy, și au dispărut cu el toate miseriile politice din țeară, — se înșelau, conștient și inconștient, sungenicii noștri compatrioți maghiari. A venit la putere o minune, un »providențial«, un »geniu politic maghiar«! — Și acesta va face din Ungaria o țeară de flori, și fapt va deveni arzătoarea dorință ca »Maghiarul să fie fericit«... Înțeleptul Széll, — el e mult așteptat în Mesia, — trîmbițau pe tonuri care de care mai șuierătoare diriguitorii evrei ai opiniei publice maghiare... »Eră nouă«, »eră nouă«, ce nădejdi sublime plouă, — eată cel mai nou și cel mai nostim... imn național maghiar, cântat de toți și în fel de fel de melodii...

Dar' ce se întâmplă? Aceea ce frumosul imn al »erei noue« devine, în timpul cel mai scurt, atât de poporal între maghiari, încât îl știu acum toți și-l flăuieră. Dar' e trist fluierul. E fluierat a pagubă. Și paguba o fac... ilusii pierdute ale ilusioniștilor maghiari!

S'ermani compatrioți! D'abia vă țesurăți niscari fericiți ne mai v'zute (ori mai corect — nev'zute), și începeți deja să fluierați a pagubă. Păi cum? Credeați în serios, că acea »eră nouă« va desface altceva decât... miseriile vechi? Ați crezut și v'ați înșelat amar! O spuneți și v'și spuneați chiar în parlamentul vostru!

Erau maghiarii de convingerea fermă, că noul guvern va însănețoa toată țeara de gravele morburii politice. Drept probă, aici e parlamentul, în care, dela căderea lui Bánffy nu se mai v'ed scandalul, ci ordinea cea mai exemplară. Până și opoziția s'a cumințit. Votază sau nu votază, dar' larmă mare nu face. Dar' într'adevăr așa era...

Dar' s'undevă caprișele zilei lui Aprilie și pacea creștinească s'a spulberat la cea dintăiu suflare de v'ent. N'a fost nici v'ent, furtună, ci e Széll la guvern!, — cu toate acestea vechea miserie de care suferă așa poveditul parlamentarism maghiar, s'a ivit de nou, în forma ei respingătoare.

A pus unul (Olay) uleiu pe foc, și unde nu »mi-s'a înscos o drăguță de comedie, se tot rizi«.

E vorba de ultimul scandal din camera maghiară, scandalul din dezbateră asupra faimosului »Kanzelparagraf« al noiei legi despre judecatura Curiei în afacerile electorale.

Un incident, în sine de o importanță puțin se aprinză de nou vechile patimi ale politicianilor din camera ungurească. S'au rostit discursuri violente în contra guvernului, s'au adresat injurii original ungurești, s'au auzit sbierăte și sgomot de pulpitre, s'au adus acușe grave, — și toate tăiau în aceia cari se ziceau înaguratorii »erei noue«!

A fost un frumos scandal. Frumos și caracteristic, pentru-că releva de nou și într'o formă plastică — ad hominibilib în care se sbate viața politică ungurească. Discuțiuni scandaloașe, argumentațiuni de tot în bănci, creștăte în v'ent și duiele potni... în v'ent, — această cunoscută imagine a parlamentarismului maghiar ni-s'a înfățișat earăși, și — ce-l mai debucurător — ne-a vestit, că ne va înlecta mai des.

Maghiarii, firește, se arată îngrijați și încep mai din adins a da expresie acuselor amarnice la adresa »nouvei ere«. Se tem, cu drept cuv'ent, că nu vor av'ea parte nici de aci înainte de-o altă eră, — mai ales că acel urgisit »Kanzel-

paragraf« e chiar el o probă zdrobitoare despre intențiile și pornirile tsaizobanffiste pe cari le-a avut d'a capo și noul guvern.

Dar' noi nu plângem. Nici nu ne plângem de toate astea... Noi rîdem! Rîdem cu haz de noua păcăleală a compatrioților noștri maghiari și așteptăm... cele toate d' aici înainte.

Rîdem și trebuie să rîdem, v'zând miseria în care se cufundă meru politica maghiară și mijloacele ridicole cu cari se încearcă »providențial« a salva pe Maghiarii din căderea lor.

Dar' avem și dreptul să rîdem, când rămas singur moment de veselie ne-a mai rămas în viața noastră de cetățeni ungari: să rîdem de eșecurile celor-ce fac să ne plângem soarta de acum!

Și cum rîdem, ne mângăie o speranță cum. Ne luminează speranța, că tot noi vom rîde și la urmă... Și atunci vom rîde și mai cu haz!

Sibiu, 4 Mai n.

Pe cine vorbim? »Telegraf. Român«, ocupându-se deunăzi de eventuala vacanță a cercului electoral Ceica, al cărui deputat guvernamental-liberal e Preacuvioșia Sa Goldiș, — »cunoscutul apostat«, »un v'enzător al bisericii«, cum potrivit îl numia și »Tribuna Poporului« înainte cu doi ani — seria următoarele:

»Dar' dacă Trib. Pop. va isbuți la sinod cu dl archimandrit Goldiș, nu credem să isbuțim în cercul electoral Ceica nimeni, nici cu Beöthy, nici cu alt Maghiar...«

La această răspunde »modestul« Trib. Poporului astfel:

»Autăiu de toate »Telegraful« știu că noi nu avem în v'ent atăta putere, încât să alegem pe cine noi v'ed.

(Acum găciți pe cine vreau ei! — Și apoi ascultați cum continuă...)

A doua: dacă ar ajunge vacant ceroul Ceica, ce câștig ar fi să se alegă un Român — guvernamental? Ori credeți dl Cosma, că s'ar pute alega la Ceica un Român naționalist?»

Adecă ce naționalist? Dacă voi, naționaliști de ocazie, alegem episcop pe Goldiș — cunoscutul apostat — de ce nu v'ar proteja el în schimb să-i luați careva moștenirea în dielă...?

Ori cum?

CABINETUL NEGRU. Organele subalterne ale guvernului maghiar s'au pus pe lucru — patriotic. Bud. Hirlap scrie, că s'olăgăbirul din Arad a fecut dela notari să »se facă până la s'era lui Aprilie un raport asupra stărilor sociale și de naționalitate din comunele lor. În raport se cuprind 12 întrebări: Cari sunt conducătorii Românilor din comună? Ce influență au ei? Stau în legătură cu România? Nu cumva funcționează în secret comitetele naționale române? Reuniunile nu cumva fac în secret servicii cauzei de naționalitate? Precotii și invetitorii în ce chip influențază asupra poporului? Există la vălăhi socialism și așa mai departe. Nici că se putea altcum sub un guvern, a cărui devisa este »lege, drept și dreptate«.

Lupta în Severin. În congregația comitatului Caraș-Semeret, deschisă ieri, 3 Mai, dl Cortolan Brediceanu a sbiciuit energie politica de colonizare a guvernului, inaugurată în scopul de a nimici naționalitatea română. Tot dl Brediceanu a luat cuv'entul și la propunerea făcută în congregație, de a se trimite guvernului Széll adresa de felicitare și a declarat, că nu are nici o încredere în politica de naționalități a lui Széll, care pare a fi o simplă continuitate a celei de până acum. Nu poate felicită guvernul nici din motivul, că vreau să pună pumnul în gura proțitorului cu pocitul »Kanzelparagraf«.

Majoritatea membrilor a primit propunerea de a se felicită guvernul.

„Apostatul în sinod“.

În numărul 79 din 1897 »Tribuna Poporului« din Arad raportând despre desbaterile urmate în sinod cu privire la verificarea mandatului lui Goldiș, scrie următoarele:

»Se ridică apoi furtună în afacerea verificării dlui Goldiș. Se naște un tumult. Ia cuv'entul însuși domnul Goldiș. Intre membri se auz strigăte îndersunate. Goldiș se plângea, că a trebuit să îndure mult în decurs de 5 zile, că »i-s'a strigat: uite acolo stă bătrănia și vrea să plece. Să răsgândește însă și rămâne. Nimenea nu sare în apărarea lui. Sedința se ridică în mijlocul celei mari agitajuni, de oare-ce timpul este înaintat.«

»După aceeași »ordinele zilei verificării lui Goldiș.«

»Dl V. Mangra nu vrea să se rotească asupra »afacerei din punct de vedere al formei, ci din motive bisericesti, cere invalidarea alegerei dlui Goldiș.«

»Dl M. Velici: Causa este dureroasă. Avem însă în v'ingăria ei, că noi nu am contribuit la înv'ingăria ei. Individul, al cărui mandat se contestă s'a pus în chip v'edit în contradicție cu sfânta biserică, a profesat credința străină.«

»Ei bine, ce va zice poporul, ce efect se va face asupra lui, ce vor zice precotii de pildă, când s'ar verifica acest individ?«

»Dar' atunci de ce »i-am cere unui invetător ori precot să se poarte bine, când lu adresa unuia precot n'am avut cuv'inte de revicare.«

La adresa Goldiștilor.

În a doua linie sunt necesitat a combate atitudinea »Tribunei Poporului« pentru aceea, că alegerea de Metropolit, s'a scoborit de pe piedestalul, pe care au așezat-o fondatorii ei, dorind acestia, ca foaia înfăințată de ei să fie o foaie pentru toți Români și anteluptătoare unei politici cinstite, a unei politice de care noi Români în timpurile grele, cari au venit asupra noastră, avem lipsă supremă. »Tribuna Poporului«, după intențunea fondatorilor sei, nu este organul Aradului, nici al dieceiei Aradului, nici al României greco-orientale, ci »Tribuna Poporului« este organul obștei românești. Ea deci, în atitudinea sa față de alegerea de Metropolit al Sibului, avea să se călăuzească de principii, cari sunt exclusiv naționale, comune ambelor confesii, în cari e divizată, spre marea mea părere de rău, națunea română cisarpatină »Tribuna Poporului« avea să iee poziție față de alegerea de Metropolit numai în cazul, dacă interesele naționale ar fi pretins așa ceva.

Nu voesc să discut, dacă interesele naționale au pretins sau nu, ca »Tribuna Poporului« să iee poziție în cauza alegerei de Metropolit, aceasta cu atât mai puțin, căci deși alegerea de Metropolit, în sens strict luat este o chestiune confesională, din considerajuni, cari de sine se înțeleg, nu este indiferent pentru toată lunea românească, că cine »ajunge Metropolit al Sibului. Admit deci, că interesele naționale au pretins, ca »Tribuna Poporului« să iee poziție în chestia alegerei de Metropolit, nu pot însă admite forma, în care s'a achitat foaia noastră de această datorință națională. »Tribuna Poporului« avea în mod obiectiv, fără primăv, să descrie situațunea creată prin evacuarea scaunului archiepiscopesc de Sibiu. Așa să declare în mod categoric, că pe episcopul Popsa îl jine mai demn de dignitatea archiepiscopescă, avea să argumenteze părerea aceasta a sa și să producă totodată toate motivele, cari au făcut-o să iee poziție în contra alegerei episcopului Mețianu. Ar fi fost aceasta un mod de luptă, care pe deoparte nu ar fi știrbit stima și vaza »Tribunei Poporului«, ear' pe de altă parte ar fi evitat înveninarea în măsură și mai mare a stărilor noastre publice, stări, cari mare stăruie nu se pot numi alfel, decât »bellum omnium contra omnes«, sau mai scurt anarhie.

»Tribuna Poporului«, însă și a parces în modul acesta, ci s'a apucat și a răscolit tot trecutul național, bisericesc și privat al episcopului Mețianu, pentru-că se poată făuri arme, cu ajutorul cărora se poată nimici pe prelatul, în contra cărui, de când există »Tribuna Poporului«, nu a scris nici un singur articol.

Am cetit toate învinuirile, cari s'au adus înainte în contra episcopului Mețianu; nu sânt însă în posesiunea de a pute judeca, dacă acele sânt basate sau nu, ear' în arma modulului de luptă lipsit de ori-ce obiectivitate al »Tribunei Poporului« îmi va permite aceea, dacă nu voui crede neștrămutabil toate câte a publicat ea în această materie. Atăta însă stă în ori-ce cas, că s'a sânt basate acele învinuirile sau nu; dacă sânt basate, atunci »Tribuna Poporului« avea să pășească în contra episcopului Mețianu din prima zi, în care a început a apărea; ear' dacă »Tribuna Poporului« a întors această, a combis un păcat greu față de cetitorii sei, a falsificat prin tăcerea sa opiniunea publică română; dacă însă învinuirile lansate nu sânt basate, atunci cu atât mai rău pentru »Tribuna Poporului«.

Aceea totuși nu merge, ca timp de 2 ani să treacă pe un om, ale cărui fapte le pot controla, de om cinstit, și după aceea să-l declar de om de nimica, numai și numai din motivul, că el are șanse de a deveni Metropolit. Și încă una: trîrea înaintea forului publicității a relațiilor private și familiare ale unui om, fie el episcop, fie ce va fi, o priveșca un mijloc de luptă indejosit, care nu correspunde simțului cavaleresc al poporului nostru. Această armă de luptă a împrumutat-o o parte a jurnalistică noastre dela scriblierii jidani, de ceea-ce așa cred, nu a fost nici o lipsă, pentru-că după părerea mea, trebuie să ne ferim pe cât se poate de obiceiuri orientale.

Dar' să mă duc și mai departe și să admit, că în lupte electorale nici o armă nu este prea rea și că scopul sfîrșește mijlocul.

Și atunci ar fi fost permisă lupta purtată din partea »Tribunei Poporului« numai până la momentul în care națunea română greco-orientală și-a dat votul seu. Din momentul, în care poporul român de confesiunea gr-orient. a judecat în această afacere, care se ține exclusiv de competența lui, ori-ce luptă ar fi trebuit sistată, pe deoparte pentru aceea, că continuarea luptei era un atac în contra suveranității poporului, ear' pe de altă parte, pentru-că în fața unui fapt împlinit, nici un fel de interes național nu putea cere continuarea luptei; ba tocmai interesele poporului român pretindeau, ca să nu fie prea mult discreditat un bărbat care din voința poporului român a devenit pentru viața Metropolitului.

»Tribuna Poporului« însă continuă lupta cu aceeași vechență fără ca să »și deie socoteala, că avem și alte necesități naționale afară de lupta fără nici un scop și fără nici o ansă în contra unui Metropolit român.

Dacă a fost pentru mine neexplicabilă ținuta »Tribunei Poporului« în chestiunea alegerei de Metropolit, cu atât mai puțin sânt în stare a înțelegi atât lupte îndersunate, pe care fi poartă »Tribuna Poporului«, în legătură cu alegerea de episcop al Aradului, în contra așa numitelor neșmuri ale episcopului Mețianu, și mai ales în contra archimandritului Hamsea.

Ori mă priveșca ea aderent și fondator al »Tribunei Poporului«, ori mă priveșca ea cetitor al ei, ori mă priveșca ea simplu Român, trebuie să iau poziție hotărâită față de acea luptă, — aceasta cu atât mai mult, de oare-ce după-cum reese din articolul numit »Știri tendențioase« din nrul 60 (27 Martie st. v.) par a se petrece între culisele foii noastre niste lucruri, de cari simplii cetitori ni »Tribunei Poporului« nici idee n'au, lucruri pe cari bărbații conducătorii al »Tribunei Poporului«, așa se vede, au motive de a le ascunde înaintea cetitorilor sei.

demnitatea de episcop se fie marea dușman al »Tribunei Poporului« și a direcțiunii politice inaugurată de ea, candidatura lui nu am aflat din »Tribuna Poporului«, care despre aceasta nu a scris nici un cuv'ent, ci din altă parte). Cine a cetit cele-ce a scris »Tribuna Poporului«, dela prima zi a aparițiunii sale despre vicarul Goldiș, trebuie să-l cunoască pe acesta, ca pe un om cu un trecut național foarte pătat, ca pe un om venal, gata a vinde ori-când neamul seu numai și numai pentru-ca să-și poată ajunge scopurile sale private. Dacă »Tribuna Poporului« a scris adeverul, atunci cu drept cuv'ent putea aștepta tot Românul, ca să combată cu toată puterea alegerea vicarului Goldiș. În loc de a face însă aceasta, »Tribuna Poporului« de luni de zile combat pe archimandritul Hamsea și celelalte afirmative »neamuri« ale Metropolitului Mețianu într'un mod nespus de vehement, ear' despre vicarul Goldiș tace tăcerea peștelui; ori-cine poate fi ales de episcop al Aradului, numai archimandritul Hamsea nu!

Această ținută a »Tribunei Poporului« față de archimandritul Hamsea este pentru mine neexplicabilă, pentru-că argumentele, cari se aduc în contra alegerei archimandritului Hamsea, sânt atât de slabe, încât nu pot forma motivele psihologice ale unei campanii purtate cu atăta vechență și cu atât de puțină obiectivitate. »Tribuna Poporului« se face a combate pe archimandritul Hamsea pentru aceea, că ar fi înrudit cu Metropolitul Mețianu. (Eu cel puțin în »Tribuna Poporului« alt motiv nu am aflat). Punem cazul că ar fi așa; este oare rudenia lui Hamsea cu Mețianu motiv suficient pentru-ca, av'end de săfel cualificațunea culturală și morală, să nu fie ales de episcop? Ce voră însă, dacă vă voui încredința, că archimandritul Hamsea, după-cum m'am informat din isvor demn de credință, nu este de Metropolitul Mețianu nici într'un fel de legătură de Mețianu, sau de curerie? Cari sânt acum motivele, cari luptă contra alegerei de episcop a archimandritului Hamsea?

Frasa din articolul »Știri tendențioase«: »Vrem ca în biserică să domnească înv'etăturile lui Isus Christus, ear' nu apucăturile vameșilor și ale fariseilor«, nu se poate privi ca motivarea unei lupte scrone, căci »Tribuna Poporului« până acum nici nu a încercat ca să dovedească, că archimandritul Hamsea este un vameș și un fariseu, și că devenind el episcop, ar domni în diecesa Aradului apucăturile vameșilor și ale fariseilor.

Din câte am cetit în »Tribuna Poporului« despre archimandritul Hamsea m'am convins a contrariu, că dinsul este un Român bun, cu trecut nepătat și că în toate privințele posedă cualificațunea culturală, morală și națională pentru demnitatea de episcop și astfel până atunci, până când nu »mi-se va arăta din oare-care parte un candidat și mai potrivit, trebuie să fiu pentru alegerea archimandritului Hamsea.

E însă foarte caracteristic, și aceasta m'a înduplecat pe mine ca să scriu articolul acesta, că »Tribuna Poporului«, deși combatte cu toate armele alegerea archimandritului Hamsea, nu indică nici un cuv'ent, cine este bărbatul acela, care ar fi mai demn a ocupa scaunul episcopesc, ca archimandritul Hamsea.

Fiindcă postulul al simleului național, ca față de Români totdeauna se ne luptăm cu vizirul deschis, este după părerea mea de datorință »Tribunei Poporului« să ne lămurască, că pe cine ține ea de mai cualificat pentru demnitatea de episcop. Aceasta trebuie să o facă »Tribuna Poporului« în interesul seu propriu și bine înțeles, pentru-că altfel din tăcerea absolută în privința persoanei candidate din partea aderenților »Tribunei Poporului«, precum și din tăcerea absolută față de candidatura vicarului Goldiș, foarte ușor s'ar pute deduce, că aderenții »Tribunei Poporului« de fapt au aflat un »modus vivendi« cu vicarul Goldiș. »Știri« publicate în această privință în »Arad és Vidék« și în »Aradi Közlöny«, considerând ținuta de până acum a »Tribunei Poporului«, în tot cazul a probabilității verosimilității și pot nastre nedumiriri întemistite și pot nastre aderenții ai »Tribunei Poporului«, nedumeriri, cari nu se pot împrăști prin frase, cum este aceea, că știrile pomente au eșit din biroul »neamurilor«, că »cusătura prea este cu apă albă«, și că »cu apă rece nu poți îmbăta pe nimenea«. Eu, și cu mine de sigur alți mulți, vom să fim lămuriti în mod categoric și pe deplin. Drept aceea îmi permit a pune

onoratei redacțiuni următoarele întrebări, la cari cer răspunsuri de scurtă aforistică:

1. Pe cine ține >Tribuna Poporului< de mai demn pentru scaunul episcopesc de Arad, și prin urmare pentru cine ar vota aderenții aleși în sinod ai >Tribunei Poporului<? 2. Pentru ce nu este arhimandritul Hamsea calificat de demnitare de episcop? 3. Pentru ce nu a combătut >Tribuna Poporului< până acum candidatura vicarului Goldiș?

Este de un interes foarte mare pentru existența mai departe a >Tribunei Poporului<, ca se dea la aceste întrebări răspunsuri cât mai grabnice și cât mai precise, căci la cazul dacă, ceea ce nu cred, nu-i va fi posibil >Tribunei Poporului< a se justifica pe deplin înaintea cetitorilor sei, o parte, și speriez că nu cea mai mică, a aderenților sei ar fi siliți ca să deducă pentru sine consecințele mele și să ese din grupul >Tribunei Poporului<.

Cu toată stima

Dr. Eugen de Leményi.

În urma tăcerii >Tribunei Poporului< trebuie să constat, că:

1. >Tribuna Poporului< nu este în stare a da lămuririle cerute din partea mea; 2. >Tribuna Poporului< nu are nici un singur argument puternic în contra alegerii arhimandritului Hamsea; 3. >Tribuna Poporului< de fapt a încheiat pact cu „urgisitului” vicar Goldiș, și aderenții ei vor vota pentru acest mare >antifarseu și anti-vameș<.

În sfârșit îi gratulez >Tribunei Poporului< pentru naivitatea, care se manifestă în credința (?) că cu Goldiș va scoate din diecesă Aradului >apucăturile vameșilor și fariseilor< și va introduce >învățăturile lui Isus Christos<.

Mie îmi gratulez la o decepțiune mai mult! Dar ce împoartă? Dacă a luat dracul vaca, poate să iee și vișleul;

Mulțumindu-vă pentru bunăvoința, ce ați arătat față de expatriatul de mine, publicând aceste șire, semnez

Cu deosebită stimă

Brașov, în 24 Aprilie 1899.

Dr. Eugen de Leményi,
advocat.

Cutezanța lor.

Sibiu, 4 Maiu n.

Pseudo-naționalității dela Arad au ajuns la ultima stație a rușinei, cu foaia lor.

Propagatori ai tuturor >îndulcirilor milenare<; cerșitori ai legii >europenești<; anarhiști și propovăduitori ai anarchiei, unde ordine și disciplină se cere; — ocrotitori ai tuturor înfrângerilor româno-maghiare brașovenești, și tovarășii lor jidano române beiușenești; scuțtori ai tuturor scuzelor, jessenzkiadelor, falsificatelor și altor umiliri trădătoare — au ajuns acum, în fine, în ortăcia lui Goldiș, >apostatul cunscut< și >vânzător al bisericiei<.

Trecuți prin toate încercăturile diplomatice ale >situației schimbate< și înotând prin toate apele secției tainice alui Bánffy-Jeszenszky, — după-cum se spune în broșura lui Jancsó, căzania Bánffyistă, — era fatal, ca să se oprească la Goldiș. — Și s'au oprit.

Au căutat scut sub reverenda >apostatului< și sub cărja >unui vânzător al bisericiei< s'au pus, ca să îndeplinească toată seria contrastelor și contrazicerilor posibile, singura notă a consecuenței lor politice.

Au caterisit un Metropolit în România, de ce se nu făcă aici episcop pe unul care dela început trebuia >alerisit<?

Acum aci au ajuns, marii naționaliști, cari >se inspiră întodeauna din sentimentul poporului<, — la Goldiș, >cunoscutul apostat<, la strimtoare.

Și își fac curaj mare, în această situație rușinoasă.

Pe criminalii de rînd îi poți abate dela comiterea crimei cu un singur cuvânt. Le strigi: >te ved, te ved!< — și fug, fără a-și mai îngreuna conștiința cu un nou păcat.

Acești >tribuni ai poporului<, cari au comis adevărate crime politice în contra poporului nostru și înaltelor lui interese, nu se sfesc de a mai comite una. Li-am strigat, că-i vedem, că-i știm, și că nu vor scăpa de osânda întregii lumi românești.

Și ei nu se sfesc, nu abstau. Ei anunță, că >vor merge înainte pe calea lor<, pe calea de a >ridica la cinstă apostasia și vînderea bisericiei<!

Sînt aproape de furcile pe cari adevărata opinie publică românească îi va executa moralicește definitiv, — și ei își mai fac curaj și la acest punct extrem al perzării, și își iau cutezanța a ne interpele pe noi, că ce măsuri mîntuitoare am luat pentru-că lupta națională să se pornească erăși.

De unde atîta cutezanță?

De 4 ani de zile purtăm lupta cea mai grea, atacați de agenții alor două guverne, și răsboiți de anarchia acestor răsvrățiți contra organismului nostru politic. Între cele mai grele împrejurări am făcut tot ce omenește era posibil, ca să salvăm, ce mai putea fi salvat dinaintea furiei unui guvern tiranic și dinaintea rebeliunii nebune a unei clice de interese particulare. Toate evenimentele ce au urmat au dat dreptate punctului nostru de vedere, și în toate luptele i-am avut în contră pe ei, cei-ce interese străine serviau sub masca naționalismului.

Au fost demascați în toată nuditatea. Și în loc să se pocăiască, în loc să revină, ca niște rătăciți, la breadă, ei se sufulcă să prepare o nouă umilire, o nouă rușine neamului, care a fost prea blând și prea generos să-i tolereze atîta timp.

Acum, când și-au dat mâinile cu >cunoscutul apostat<, agent al clicei Bánffy-tiszaiște și >vânzător al bisericiei sale<, acum, când sărutare frățească au dat lui Iuda, — acum chiar ei au cutezanța să ne mai făcă interpelări în ton de naționaliști întrepzi!

Întodeauna ni-am făcut datoria, după toate puterile și cu conștiință curată. Ne știm și acum datoria, și ne vom face-o. Dar tainele noastre nu le vom da celor din ceata apostatului și vânzătorului!

Semnalam numai cutezanța lor, întocmai ca și cutezanța desperaților, porniți spre abisul de unde nu mai este întoarcere.

buiu să alerge împreună. Ea era încântătoare și, ca și toată lumea, el se uita cu drag la ea; dar nu i'ar fi trecut prin gând că între amândoi ar fi putut să fie o legătură mai intimă.

Trebuiau să alerge țînându-se de mână, așa era jocul; și tinărul pictor căzuse să-i prindă din goană. >Oh! o să-mi fie greu să-i prind<, se gîndea pictorul. Cu toate acestea el fugea foarte iute, cu picioarele lui de țeran scurte și bine legate.

— Una! Două! Trei! Dete el semnalul bătînd de trei-ori din palme. Katioșă, surizătoare, se apropie de Nekhludov și-l luă cum se cade de mână, cu mîna ei mică, și se repezi cu ușurință spre stînga; se auzea foșnetul rochiei prin iarbă.

Nekhludov era și el fugaci bun. Și, cum ținea să nu-l prindă pictorul, întrech curînd pe Katioșă și ajunse la capătul câmpiei. Cum ajunsesse, se întoarse și vîzî că pictorul gonea pe Katioșă; ea însăș se purtînd, scăpă spre un crîng de liliac, după care era învială că se nu se mai gonească. Katioșă ajunse crîngul și Nekhludov, ca tovarăș de joc, crezî că trebuie să se ducă s'o întîlnească.

Uitase că lângă liliaci era un șanț acoperit de urzici. Se împedecă, își beșica mînilor, se umpli de roua care se lăsa spre seară, și căzî în șanț; dar pe dată se sculă rîzînd și dintr'o săritură ajunse în dosul liliacilor.

ÎNTREBĂRI.

Tribuna poporului goldișist, strimtoată, ne pune întrebări. Răspuns i-am dat deja, să-i dăm și unele întrebări.

1. În numărul 74, din 1897 al >Tribunei Poporului< se scria:

>în urma nemerniciei a 17 preoți bihoreni, cari nu s'au rușinat chiar și la vot secret să pună în urnă numele lui Goldiș, cunoscutul apostat — a ajuns deputat în sinodul eparchial al Aradului<.

Întrebăm deci: La alegerea de episcop în Arad, oare aderenții >Tribunei Poporului< nu se vor rușina, chiar și la vot secret, să pună în urnă numele lui Goldiș, cunoscutul apostat?

2. Dl Dr. Ioan Suciu, aderenț al lui Goldiș, în loc să răspundă cu da ori ba, la întrebarea ce i-am pus, publică doi lungi articoli în >Tribuna Poporului< fără a fi sfîrșit, răspunzînd categoric. D-sa zice în nr. 77 din 1899 al foi din Arad, referitor la >statutul organic< al bisericiei naționale gr-or. următoarele:

Și își ziceau cei buni: >dacă chiar și cu nimic alta nu ne-am fi ales în răspalt pentru serviciile noastre credincioase, decât numai cu această cetate donată nouă apărarea bisericiei și naționalității noastre, totuși mult am câștigat<.

Întrebăm deci: Cred aderenții >Tribunei Poporului<, că e lucru românesc a se da pe mîna lui Goldiș, >un vânzător al bisericiei< cum bine l-au numit — cetatea menită apărării bisericiei și naționalității noastre?

3. După-cum se scrie în nr. 79 din 1897 al >Tribunei Poporului<, dl M. Velici a zis, în plin sinod, despre Goldiș, că >„s'a pus în chip vedit în contradicție cu sfînta biserică, aprofesat credință străină<.”

Întrebăm deci: Nu ved aderenții >Tribunei Poporului<, între cari și dl Velici, că susțînînd pe Goldiș și făcîndu-l episcop s'ar pune și ei în contradicție cu sfînta biserică?

Vom continua.

Dela Bistrița.

Congregațiunea comitatului.

— Raport special. —

La 24 Aprilie s'a ținut în Bistrița congreagațiunea ordinară de primăvară a comit. Bistrița-Năsăud. Adunarea a fost bine cercetată atît de membrii români, cît și sași. Lucru firesc, cî am ploiții și adiecții stăpînirii, precum și patrioții neexceptionați pururea guvernamentali, nu au lipsit nici ei, ca întodeauna.

Congregațiunea s'a început la orele 10 a. m. în spațioasa sală a palatului comitatens, sub presidenția comitetului-suprem Bethlen și a durat până la orele 12 și jumătate, deși programul avea 123 puncte.

Adrese neadresate.

Între primele puncte erau și avusul dlor miniștri C. Széll și Hegedűs despre luarea portofoliului de miniștri și cel al dlui Perczel despre demisiunea sa.

Adresele ce aveau să li-se trimită, unuia de condolență — pardon de mulțumită și recunoștință — celorlalți de

bineventare — că au priment pe calea bătucită de Bánffy, după-cum am înțeles erau de mai înainte gata și se aștepta numai să fie votate, pentru-ca apoi să se expedeze la adrese. Dar vînturi nefavoritoare suflînd, prevîzînd fiasco ce sigur li-se întîmpla, au abstat dela propus, primindu-se propunerea comisiei permanente comitatense de a le lua simplu la cunoștință.

Pentru noi Români a fost o satisfacție, neavînd nici o tragere de inimă cătră o stăpînire ce atît de vitreg ne tractează — necum să ne asociăm la osanalele de premărire ce li-s'ar face. Dar' cu părere de rău trebuie să constat: că ne-a lipsit de dragostea de-a asista la o manifestație energetică și românească ca și cea dela Sibiu.

De nu se făcea astfel, cu dragă inimă eram cu toții pregătiți de a ne implini datorința, încît să nu ne vindem cinstea pe rușine.

Matriculanzii.

În raportul vicecomitelui se făcea amintire, că conducătorii matriculelor de stat din comitat cu punctuositate își >îndepănesc agendele<. Referitor la acest punct din raportul vicecomitelui cere cuvîntul dl preot din Rodna-nouă, Pamfilu Grapini și spune că în fapt nu ar sta lucrul chiar așa. De oare-ce basat pe casuri concrete — de cari deocamdată nu voeste a face întrebuintare — e în poziția de a documenta chiar contrarul, nu în ceea-ce privește regularitatea purtării matriculelor de stat, pentru-că aceea nu-l privește, după-ce fiecare confesiune își are matriculele sale, ci în ceea-ce privește modul de purcedere și de tractare a matriculanților de stat cu partidele. Părintele Grapini a zis cam următoarele:

Ca membru al acestei distinse adunări și ca reprezentant ales al poporului, al cărui interes îl are la inimă și trebuie să-l poarte tot însul în al cărui piept mai bate o inimă românească dornică de înaintarea și înflorirea poporului; gata de jertfă și abnegațiune pentru binele și prosperarea aceluia. Rezolut de a-i apără drepturile și prerogativele lui și neșovăitor când e vorba de a sbiciul abuserile și șicanările ce se aplică față de dînsul, cu permisiunea mult on. congreagațiunii și nu dubitează că chiar cu consimțământul ei își ia voo de a atrage atențiunea dlui vicecomite la purcederea neumană și necoretă a unor matriculanți de stat din comitat — cari neavînd în vedere împrejurarea, că trăesc din sudoarea bietului popor — mereu îl neîndreptățesc și șicanează. Nu voeste să atîngă scopul introducerii matriculelor de stat și nici să constate greutățile financiare cu cari se împovărează comunele pentru aceste matricule, și cari din an în an în loc să se micșoreze — după-cum era vorba ademenitoare — cu ocaziunea Introducerii lor — pe an ce merge se tot urcă. Vreau să amintesc numai greutățile și șicanările ce le întîmpină populațiunea dela sate — firește Români — și îndeosebi cei-ce locuiesc afară de comună, ori în comune unde nu este matriculant — dela unii domni matriculanți de stat.

Îndeobște e știut că diregătorii sînt puși pentru popor și nu poporul pentru diregători. Datorință au de a-l apăra și lumina. De a-i explica cu bunăvoință lucrurile neînțelese. De a aplica cu blîndeță și dragoste ori-ce lege și ordinațiune.

De-a fi cu multă preveniență și considerare față de dînsul, avînd în vedere referințele lui fie familiare, fie de traiu, ori gradul lui de cultură.

Comisiunea administrativă comitatensă ce e drept li-a determinat zile și ore oficioase anumite pentru însușirile prescrie la casuri obveniende. Ba sînt și tăblițe afișate pe părății cancelariilor

matriculanților, cari indică orele oficioase. Dar' cu durere trebuie să constat, că acele sînt imprimate numai în limba statului, și apoi de unde se știe populațiunea română dela sate — care nu știe ungurește, — că spre ce scop sînt înfipte acelea pe părății localelor matriculanților. În urmare se întîmplă că cutare țeran, care cale îndepărtată de mai mulți kilometri, dacă nu chiar din al 2-lea ori al 3-lea sat, a venit să înștiințeze vre-un cas la matriculant, necunoscoînd orele oficioase, cari și așa sînt indicate pe tăblițe numai ungurește, ori neafîndu-l pe matriculant acasă, ori negăsindu-l în toane bune, — pentru-ca să-și arete puterea cu care e investit — sub pretext că nu a venit în orele oficioase îl amină fie pe mai tîrziu, fie chiar și până a 2-a zi. Aceste amînări sînt împreunate cu pierdere de timp și stagnarea afacerilor casnice. Ba nu arare-ori se întîmplă, că prin amînări de acestea trece termenul prescriu de lege de 8 zile în care e obligat să facă însinuarea și atunci e arătat ca renitent față de lege, ba chiar pedepsit.

În urmarea celor mai sus expuse roagă pe dl vicecomite, ca în sfera sa de activitate să lucre, ca rîul să se îndrepte. Ear' matriculanților să le recomande, ca pe viitor să arete mai multă bunăvoință și preveniență față de popor — care și așa e destul de horopsit și amărît, ear' în casuri excepționale, cari merită toată considerarea, să fie cu mai multă considerare, făcîndu-se partidelor îndemănă de-a primi înștiințările făcute, chiar și afară de orele oficioase strict luate.

Nimenea din congreagațiune nu s'a ridicat intru apărarea matriculanților, semn că cu toții au consimț cu cele expuse de dl Grapini. Singur vicecomite observă, că nu poate constrînge matriculanții, ca să lucre și afară de orele oficioase, dar' printre vorbe a lăsat a se înțelege, că intru-cât rîul ar exista, va căuta, ca să se îndrepte. (Va urma).

Revistă externă.

Convenția ruso-engleză.

Ziarul Morning Post e informat, că în 28 Aprilie c. s'a subscris convenția dintre Anglia și Rusia, referitoare la chestia chineză și mai în special la căile ferate din China.

Conform unei știri mai nouă convenția se reduce la o simplă notă diplomatică, iscălită de Muraviev și Scott, ambasadorul Angliei. În ea cele două puteri asigură, că vor a susține >integritatea și independența Chinei<. După aceasta Rusia se deobligă a nu cerca să-și câștige concesiile pentru calea ferată din valea rîului Iangoekiang și nici nu va sprigină nici o putere la aceasta. Asemenea deobligament ia asupră-și Anglia cu privire la căile ferate din Mangiuria. Stipulațiunile tratatelor anterioare rîman în deplină valoare.

Salisbury răspunzînd la o interpelație în ședința parlamentului englez din 1 Maiu, a zis despre această convenție, că prin ea se va încunjura colisia între cele două puteri pentru China și astfel ea este garanța bunei înțelegeri în viitor între Rusia și Anglia.

Din parlamentul italian.

În ședința din 2 l. c. a camerei italiene au venit la ordina zilei cele 19 interpelații adresate guvernului în chestia expediției din China.

FOIȚA „TRIBUNEI“.

ÎNVIERE.

— Roman — 15

de Leo Tolstoi.

(Urmare).

Așa se scursesese liniștită și fericită, viața lui de o lună de când sta la mătusele lui, și nici măcar odată, în acea lună, el nu se uitase la tinăra fată care trăia lângă el, pe jumătate copil de suflet, pe jumătate fată în casă, la frageda și sburdalnică Katioșă cu ochii negri. Crescută sub aripa mamei sale, ea tot avea, deși de nouăsprêzece ani, nevinovăția unui copil. Nekhludov nu visa femeie, decât ea s'o iee de nevastă; și toate, care după el nu puteau să se căsătorească cu el, nu erau pentru el femeie, ci pur și simplu o >persoană<.

Ori, chiar în vara aceea, în ajunul..., o doamnă din vecinătate, veni în vizită la mătusele lui cu copiii ei și cu un pictor, fiu de țeran, prieten al fiului seu. După ceaiu, tinărul rînduiră niște jocuri pe cîmpia ce se întîdea înaintea casei, costî de curînd. Katioșă fu învitată să iee și ea parte la joc și odată se întîmplă că Nekhludov și cu ea tre-

Katioșă, tot surizătoare și cu ochii veseli, îi eși înainte. Se întîlniră și-și întînseră mîna.

— Dar' ce ai? Ești beșicat de urzi, — îl întrebă ea, privindu-l cu ochii ei mari și rîzători, pe când își potrivea cu cealaltă mână câteva șuvițe eșite din pieptenătură.

— Uitasesm ca pămîntul, șanțul ăla, — răspunse Nekhludov. Și ridea și el țînîndu-o mereu de mână. Și, cum se apropiase de el, fără să știe cum, îi strînse cu putere mîna și îi sărută buzele.

Cu o mișcare repede, tinăra fată își desprinse mîna și se dete cățiva pași îndărăt. Rupte două crengi de liliac, le lipi de obraji, ca să și-i rîcoarească și dînd din mîni, alergă să ajungă la cealaltă jucători.

Din acel moment, legăturile dintre Nekhludov și Katioșă se schimbă. Cei doi tineri se aflară de acum înainte în aceeași situație, în care s'ar găsi un băiat și o fată tot așa de naivi și de nevinovați, care se simt deopotrivă atrași unul spre altul.

Cum intra Katioșă în camera în care era Nekhludov, cum îi zărea ori-cît de departe, rochia roză și șurpu-i alb, toate li-se luminau: ori-ce îl interesa și-l îmbrucura; viața îi era numai o bucurie.

Și ea, din parte-l, simțea același lucru. Și nu numai prezența Katioșei îl făcea astfel; dar' chiar gîndul ei, îl umplea de fericire, și ea, din parte-l

tremura de fericire, gîndind la el. Și dacă din întîmplare Nekhludov primise din mîna ei vre-o scrisoare tristă; dacă lucrul nu-i mergea bine, dacă simțea vre-o tristeță nelămurită, îi era destul să se gîndească la Katioșă și tot necazul pierdea.

Katioșă avea mult de lucru în casă, dar' era vrednică și isprăvea repede; apoi, în ciururile libere îi plăcea să ce-tească. Nekhludov îi imprimău romane de Dostoievsky și de Turgenieff. Liniștea după furtună, mai ales, o fermeca.

În mai multe rînduri peste zi, ei schimbau câteva cuvinte, când se întîlneau în coridor, pe balcon sau în curte; câte-odată se întîlneau la bătrîna guvernanta a celor două domnișoare, Matrena Pavlovna; Nekhludov se ducea să-și iee ciailu acolo. Și acele clipe, în fața Matrenei Pavlovna, erau pentru ei de o dulceăță nesfîrșită; dimpotrivă când erau singuri în sală nu puteau să lege o convorbire mai lungă. Fără veste ochii lor începeau să-și spună atatea lucruri, care îi interesau mai mult decît cele ce-și spu-neau din gură, că buzele lor nu mai rostiau nimic și un simțămînt de jenă îi învîlăia și se grăbiau să se despartă.

Aceste nouă legături dintre ei țînură cîtă vreme Nekhludov stete la mătusele lui. Și mătusele lui băgară de seamă legăturile dintre ei; ele se neliniștiră și chiar se crezură datoare să

înștiințeze despre ele, printr'o scrisoare, pe sora lor, mama lui Nekhludov. Mătusei Maria Ivanovna îi era teamă, ca Dimitrie să nu aibă vre-o legătură galantă cu Katioșă; temere zădarnică, căci lui Nekhludov nici că-i trecea prin gînd una ca asta. Iubia pe Katioșă, dar' cu o iubire cu totul nevinovată, și aceea iubire ca și pe ea ajungea ca să-l ferească pe Nekhludov de o înjosire. Nu numai că nu dorea cătuși de puțin să o aibă, dar' nici nu putea să-și închipuiească o atare posibilitate.

Mătusea a doua, Sofia Ivanovna, mai poetică din fire, se temea, ca nu cumva Dimitrie, cu caracterul lui hotărît, să nu se gîndească într'o zi să iee de nevastă pe Katioșă. Și temerea aceasta era mult mai temeinică decît aceea a celeilalte mătuse. Căci, când Maria Ivanovna chemănd pe nepotul seu la ea, îl făcî să înțeleagă pe de parte, că nu-i plac legăturile lui cu Katioșă; și, când adăoga ca un fel de argument, că nu e frumos, să te faci inbit de o fată pe care nu o poți lăsa de nevastă, — el răspunse cu glas hotărît:

— Și de ce n'aș pută să iau de nevastă pe Katioșă?

(Va urma).

Ministrul de externe Canevaro a voit să dovedească, cetind un act de-al guvernului anterior, că acțiunea chineză s'a început de cabinetul Rudini. La aceasta Bonini, fostul secretar de stat în cabinetul Rudini, a protestat contra acestei afirmații, arătând că guvernul Rudini, după ce a studiat chestia, a declarat în cameră, în 25 Aprilie 1898, a declarațiune chineză nu se poate începe fără pregătiri suficiente.

În urma acestora mai mulți au atacat pe Canevaro pentru cetirea actului respectiv. Discuția, în care Canevaro s'a compromiș, la insistența lui Pelloux s'a aminat.

Nationalzeitung din Berlin e avisat din Roma, că în urma incidentelor din parlament guvernul va abdice. Noul cabinet îl va forma tot Pelloux, cu excluderea lui Canevaro.

Din toată lumea.

Rusia în golful persic. — Conferența de pace. — Din Filippine.

Ziarul Times of India răspândise știrea, că Rusia a ocupat portul Bender Abbas, în golful persic, cedat ei de către Persia. Prin aceasta ar fi jignite interesele Angliei în golful persic. Știrea s'a desmintit din mai multe părți. Acum mai nou o desminte în ziare Chanul Mirza Mahmud, ambasadorul Persiei la Constantinopol.

Conferența de pace se va ține în sala de Orania, unde vor fi 100 de locuri de șezut. E probabil că discuțiile vor fi secrete, dar pentru ziare se vor da comunicate. Se afirmă, că clericali vor face demonstrație la deschidere, în cazul că n'a fost învins și Papa.

Între Americani și Filipinieni s'au început tratări. Filipinienii au cerut un armistițiu de 3 săptămâni, în care timp congresul lor să decidă, că să se mai continue războiul, ori nu? Otis a denegat armistițiu, dar a promis amnestie deplină aceluia, cari se vor supune.

Înființarea însoțirilor la sate.

(Urmare și fine).

Taxe de timbru deodată cu înaintarea rugărei pentru înprotocolarea firmei sunt a se solvi:

- 1. Pentru înprotocolarea firmei 2 fl.
- 2. Pentru înprotocolarea statulelor 10 fl.

3. Pentru înprotocolarea membrilor direcțiunii, de fiecare membru câte 5 fl. — câți membri ai direcțiunii sunt câte atâția 5 fl.

Aceste taxe e mai potrivit, dacă le solvim în bani gata și nu în timbre. Sau dacă vom să-i solvim în timbre, atunci lipim un timbru de 10 fl. și atâtea de câte 5 fl., câți membri ai direcțiunii sunt pe rugarea către tribunal! Cei 2 fl. pentru înprotocolarea firmei îi solvim apoi în bani gata. Pe rugare apoi mai punem timbrul regulat de 50 cr.

Pe procesul verbal de fiecare coală câte 50 cr. timbru; pe statute (ambe exemplarele) și pe lista membrilor de fiecare coală timbru de câte 15 cr.

După ce am împlinit toate aceste formalități și după ce firma a fost înprotocolată și statutele aprobate, însoțirea există de fapt ca persoană juridică și atunci apoi își poate începe activitatea în toată regula: poate colecta cotele, poate primi definitiv membri, direcțiunea își poate începe activitatea etc.

Dacă însoțirea ce s'a înființat se va ocupa și cu neguțorie (cumpărare și vîndere de bucate, consum etc.), atunci după aprobarea statulelor și înregistrarea firmei direcțiunea e datoră a anunța începerea activității, conform §. 4 din legea de meserii — art. XVII. din anul 1884 — judecătorii industriali de prima instanță (pentru sate prim-pretorul) și totodată să numească ramul de neguțorie cu care se va ocupa; apoi prin rezoluția dela tribunal să documenteze, că firma însoțirii este deja înprotocolată. Mai potrivit este dacă se anunță, că se va purta neguțorie mixtă — băcănie (vegyszereskedés), pentru — că atunci însoțirea poate să cumpere și să vîndă ori-ce fel de mărfuri.

Pentru cazul, când în prăvălia ori magazinul însoțirii s'ar vinde și tabac, sare, beuturi în mic, timbre, praf de pușcă etc., atunci pentru aceste trebuie să se ceară licență specială dela direcțiunea financiară (m. kir. pénzügyigazgatóság).

La rugarea adresată prim-pretoriului, ca judecătorii industrială de prima instanță, pentru extradarea adevăriniței de neguțorie este a se aplica:

Dacă locuitorii comunei sunt mai puțin de 5000, timbru de 1 fl. 50 cr.; dacă numărul locuitorilor e mai mare de 5000, timbru de 2 fl. Ca taxă de neguțorie apoi este a se solvi în comunele cu peste 10.000 locuitori 5 fl., în comunele mai mici 1 fl. Această sumă se plătește la cassa comunală, ear' cuitanța despre solvire se alătură la rugarea adresată prim-pretoriului.

Judecătorii industriali de prima instanță (prim-pretorul) trebuie să rezolve înștiințarea — să extrade adevărinița, în trei zile. Dacă în decurs de 3 zile socotite dela înaintarea înștiințării forul competent nu n-ia extradat adevărinița, însoțirea se înceapă numai activitatea și se nu mai aștepte nimic. Judecătorii de silită să extrade adevărinița, dar' dacă totuși ar denega-o, atunci se apelăm la instanța a doua — la vicecomitele, eventual la a treia instanță, la ministrul de comerț.

În chipul acesta am expus pe scurt însemnătatea și modul cum contemplăm noi însoțirile ce sunt a se înființa la sate și apoi am schițat procedura ce este a se urma la înființarea însoțirilor.

Rămâne acum, ca cei chemați, conducătorii naturali ai poporului dela sate să se pună pe lucru, să se înființeze atât de folositoare însoțiri.

Noi vom da cu plăcere informațiile încă trebuincioase, pentru-că ardem de dorul să vedem cât mai curând fălăind și mândrul steag auril la bunăstării economice.

V. C. Osvad.

Cronica zilei.

Sibiu, 4 Maiu n.

Din cauza sfintei sărbători de mâne, numărul proximal foii noastre va apăre numai Sămbătă seara.

Timpu. Depresiunea aerului se întinde pe fașie îngustă dela sud-vest spre nord-est, cu câte un centru mai condensat asupra Finlandei și Germaniei. Maximul e la nord-vest. Timpu e în întreagă Europa mai mult noros decât în Ungaria, și pe unele locuri ploios.

Sîn țării au fost ploii la vest, nord-vest, cum și la sud-est. Temperatura e în general moderată, afară de câteva regiuni bănuite de grindină.

Prognostic: timp cald, pe unele locuri amestecat cu ploaie.

Pentru masa studenților din Brașov a contribuit dl. Petru Ioan Comșa din Seliște 50 fl.; George Chelariu, directorul școlaei reale din Brașov 10 fl. și dl. Nicolae Măneșcu, protopresbiter în Mureș-Oșorheiu 10 fl., în loc de cunună pe scrierul răposatului V. Hossu din M-Oșorheiu.

Amnestie în amintirea conferenței de pace. După-cum se svenoeste prin cercurile de curte din Berlin, împăratul Wilhelm în ziua deschiderii conferenței de pace din Haaga va da amnestie condamnaților politici.

Neerolog. Rafila Alușiu n. Farcaș, soția înveț harnic din Babja, Gavril Alușiu, a încetat din viață la 23 Aprilie 1899 st. n., la 4 ore dimineața, în etate de 48 ani, după un morb scurt, fiind provăzută cu sf. Taine. O deplâng: fiul seu Ioan, teolog; fiicele Domnica și Marie cu soții lor. În ziua de Sf. Paști (30 Aprilie) îndată după inserat, la 3 ore p. m. s'a început prohodirea după ritul gr.-cat. din partea alor 4 preoți și adeocă: on. domn Petru Pop din loc, Andreiu Bogdan din Raova, Elia Fortis din Bicz și Ioan Lengyel din Corni. Cuvântarea funebrală a ținut-o veteranul preot Elia Fortis, ear' ertăciunile preotul local, cari au stors lacrimi din ochii tuturor. Corul 'la ținut următorii domni învătători: Patriție Pop din Supurul-de-jos, Augustina Herman din Chiușed, Stefan Timoc, înveț, pensionat din Chiușed, Vasile Sas din Bicz, Augustin Mileu din Raova și Ioan Pop din Ciuta. Fiind timp frumos, la înmormântare au luat parte la 1000 de persoane din loc și jur.

Iubileul încreștinării Maghiarilor. Adunarea generală a reuniunii catolice din Budapesta a hotărît să sêrbaze iubileu de 900 ani al încreștinării Maghiarilor, imbinat cu iubileu de încoronării regelui Stefan I. Acțiunea e pusă la cale cu consensul și aprobarea ierarhiei catolice din Ungaria și conform programului publicat în »Alkotmány» seria festivităților va dura din 14 până în 21 August 1900.

Hymen. D-soara Silvia Moldovan din Blaj și dl Aurel Stoica din Cianul-mare, — fidanțați.

Ligă creștină voesc să înființeze ascultătorii maghiari dela universitatea din Budapesta, după-cum zice »Alkotmány», pentru a ține piept față cu jidănimea cosmopolită. Titlul ligei e »Partid universitar național», ear' în program membrii ligei zic, că »nu se închină lozincelor și principiilor de modă politice și internaționale, cari pe mulți îi duc în eroare, ci idealul lor sunt moravurile bune, alimentate în atmosfera libertății, patriotism muncitor și religiozitate serioasă, care umple inimile de evlavie și învață a jertfi pentru idealurile naționale.

Casa magnaților pentru monumentul împărătesei Ehsabeta, conform rațiuniiului făcut de presidntul casei, a contribuit până acum cu 70.310 fl. La această sumă au contribuit arhieriei rom.-catolice și gr.-catolice cu 32.190 fl., cei greco-orientali cu 550 fl., superintendentii bisericii reformate și ai celei luterane cu 60 fl., stegarii țerei cu 2200 fl., membrii croați ai casei cu 50 fl., prinții

cu 13.500 fl., conții cu 20.950 fl., baronii 3300 fl., ear' membrii aleși și cei denumiți au contribuit ca 3360 fl.

Calea lor... »Naționalității» dela Arad, aderenți ai lui Goldiș — un vînzător al bisericeii, cum ei 'l-au numit — răspunzînd — vorba vine — dlui Dr. Lemény dela Brașov, și »Tribuneii», sfîrșesc astfel:

»ci vom merge înainte, calea noastră, fiind siguri că bine informat, dl Leményi va sfîrși a mărturisii că bine căle am apucat; ear' căt despre cei dela organul »autoritat»-stelele din cer dacă le-am pute culege, ei și atunci ar zice că sînt — opaiț cu uleu care le miroasă greu!»

Încăt pentru stele, îi credem bucuros, că de ar pute le-ar culege să-i facă dlui Goldiș aureolă, — dar' căt pentru dl Dr. Lemény, sîntem mai dîcîț. Ni-se pare a ști, că după-ce la telegrama dlui Lemény n'au răspuns, dl Russu Șirianu, modestul aderent al »unoscutului apostat», a scris scrisoare dlui Dr. Lemény, spre a-l informa. Cetindu-o însă dl Dr. Lemény ar fi zis: ce naiv mă țiru! — De altfel așteptăm să vedem mărturisirea fundatorului dela Brașov, »că, bună cale au apucat...»

Ger și grindină ni-a adus luna Maiu în loc de zile calde și sînele. În Sibiu s'a mulțumit a ne da numai temperatură rece și timp ploios, dar' prin alte locuri și-a făcut intrarea între tunete și fulgere, grindină și ger ca de iarnă. Astfel afară de tempestatea din Bacăa, despre care am raportat ieri, se mai vestesc furtuni împreunate cu grindină și urmate de ger din Sătmar, din Cașovia, unde au făcut mari pagube în pomi și în sîmînături, din Strigoniu și din Baia, unde peste noapte au înghețat apele ca iarna.

Goldiștii dela Arad, strînși cu ușa, vor să scape cu — modestia. Au sfedit-o și acum, frumos, ca todeauna. Raportul despre înmormntarea regretatului adevrat naționalist Filip, nu 'l-a scris directorul »Tribu», ci corespondentul nostru ardulean. »Trib. Pop.» a edificat și acum pe neadevăruri, ca todeauna.

Verba e însă cum stăm cu Goldiș, modeștilor!?

Fabrică de tors și boiangiu e plănut a se înființa în Mureș-Oșorheiu cu un capital de 100.000 coroane. La despărțimentul torsăturii vor fi în lucrare 300 roate de tors. — În fruntea mișcării stă comitele-suprem Mikó Árpád.

Știri mărunte. M. Sa a conferat ministrului croat Ervin Cseh titlul de camerar.

— În Timișoara gendarmii au prins doi anarhiști, cari se prefac a nu ști decât franțuzește. S'au aflat la ei multe scrisori cifrate.

— Bancarul Frideric Thiele din Berlin a luat frunză 'n buza, lăsând în urmă-i datorii de bursă în sumă de peste 100.000 de marce.

ECONOMIE.

Export de lapte la Constantinopol.

În contelegere și la însărcinarea comitetului de acțiune în cauza exportului amintit, subscrisul comitet central adresează prin aceasta către toate primăriile comunale și respective către toți aceia, cari au primit liste de subscriere — să binevoiască a ne înapoia cel mult până Duminecă, în 7 Maiu n. c. acele liste cu eventualele înscrieri de vaci, multe sau puține.

Listele, ce ar sosi după termenul amintit probabil nu se vor lua în considerare. Sibiu, 4 Maiu n. 1899.

Biuroul comitetului central al »Reuniunii române agricole din comitatul Sibiu».

Dem. Comșa, V. Tordășianu, președinte, secretar.

VIAȚA SOCIALĂ.

Din Arad.

Meseriașii români din Arad vor aranja la Dumineca Tomei, 7 Maiu st. n. a. c., în sala cea mare dela hotelul »Crucea albă», sub conducerea inv. Iosif Moldovan și Nicolau Ștef, concert împreunat cu reprezentațiune teatrală și dans. Pentru comitetul aranjator: Francisc Rognean, cassar. Petru Truța, președinte.

Începutul jumătate la 9 ore seara. Întrare: șirul prim de scaune 2 fl., șirul II—III 1 fl. 50 cr., al IV. și până în sfîrșit 1 fl., loc de stat 50 cr. Studenții și ostașii plătesc locul de stat și galerie 25 cr. Venitul curat este destinat Asociațiunii naționale aradane pentru ajutorarea învătăcelor săraci

Programa concertului: a) Fragment din »Dumbrava roșie», cor de C. Porumbescu; b) »Peatra din casă», comedie de V. Alexandri. Persoanele: Căminarul Grigori Pălcu; d) Mib. Ursulescu. Comisul Nicu, fiul seu; dl Teodor Nicol. Cicoana Zamfira, vîduvă; d-na Iuliana Ursulescu. Marghiolița, fiica ei; d-soara Maria Muntean. Leonil, vîrul Marghioliței; dl Vasiliu Ponta. Her Franz Birman, doctor; dl Vasiliu Ștef. Ioana Țiganca; d-soara Sabina Abrudean. Un fiolor: dl Mihail Tărnău; c) Rândunica, cor de I. Mureșan.

La Abonament lunar pentru Maiu st. vechiu invitat Administrația ziarului »TRIBUNA»

Tribuna Literară. INFORMAȚIUNI.

Din »Tinerimea Română», revista societății literare cu același nume a apărut un nou număr, cu bogat material.

Se continuă studiul dlui Gr. G. Ionescu asupra monumentelor epigrafice ale Museului național de anticități din București, — pe 62 pagini, cu 7 clișeuri.

Urmează »Considerațiuni despre studiile asupra vechiului drept român», de Gr. C. Conduratu.

De deosebit interes pentru noi este articolul dlui D. Munteanu-Rîmnic: »Mișcarea literară peste munți».

Autoul articolului intră în polemica, deja încetată, ce s'a fost ivit între »Familia» și »Convorbiri literare», privitoare la această temă. Crede că ambele părți, dl Dragomirescu, și Il. Chendi (!!) greșesc, fiindcă se restring la un interval de timp scurt. Își expune apoi vederile sale. În aprecieri are și observări bune, vrednice de urnat, dar' are și greșeli, cari provin toamai din puținele cunoștințe asupra »vieții interne» a noastră. O condiție aceasta, care e inevitabilă pentru cei-ce vor să scrie despre mișcarea noastră literară. Dl Munteanu o recunoaște, dar' nu o urmează.

Poate vom reproduce partea teorie a articolului, ca să se vadă, cum ne judecă frații noștri. Atunci se va vedea și cum ne cunoșc frații. Anticipăm observările mai însemnate.

»Poporanismul» și »naționalismul», acestea sînt notele literaturii noastre. Note bune, și rele. Laudă »poporanismul» scrierilor noastre, ce se manifestă și în foi, și în călindare. Laudă mult Foia Poporului. Relevează »Enciclopedia Română». Constată progres în limbajul ziarelor; dar' și lipsă de critică literară. Ordinea, care predomină în redactarea

ziarelor noastre 'i-se pare plictisitoare, deși noi vedem că ziarele mai noue din România merg în aceeași direcțiune, inevitabilă într'un ziar mare și variat. Autorul regretă încurajarea deosebită ce o dăm autorilor-femei, de oare-ce de atăția ani n'au produs ceva de valoare. »Nimic nu-i mai fără rost ca încercările astea publicate și somnate de draguțele noastre sorioare» — zice dl Munteanu, fără muștrare.

La ocazie vom da pe larg acest articol, ale cărui părți bune, și greșite, le vor constata cetitorii.

— În restul revistef urmează: Higiena școlară de Dr. Ghidionescu și produse din literatura populară.

Pedagogia învățămîntului comercial și recrutarea corpului didactic la școlaele comerciale din străinătate, — de Romulus Ionașcu, profesor la școala comercială de gradul I. din Iași, — este titlul unei broșuri de 48 pagine.

În anul 1895 autorul a vizitat principalele școlae comerciale din străinătate. În urmă a prezentat ministrului român un memoriu asupra acestor școlae. Broșura de față cuprinde partea pedagogică a memoriului, pe care specialiștii vor consulta-o cu folos.

Sosiți în Sibiu.

La 4 Maiu n. 1899.

Hotel »Impăratul Romanilor»: Czeke, proprietar de mori din Güns; Schumichen, director de bancă; Joekl, oficial de bancă, din Biserica-albă; Dr. Moldovan, medic din Arpaș; Kain, director; Blumenfeld, Gál, din Budapesta, Zink din Brașov, Simon din Deva, Adler din Timișoara, Reich, Eppstein, Retzer, Muck, Liebl, din Viena, comercianți.

Hotel »Neurhrer»: Menyhardt din Porđány, d-na Reindl din Alba-Iulia, privatieri; Srdanko, grădinar din Konepisch, Friedmann, Vajda, din Viena, comercianți; Szilágyi, sublocotenent din Alba-Iulia.

Hotel »Meltzer»: Maricescu, privatier din România; Heinrich, candidat de notar din Coda; Adleff, neguțetor de piei din Sighișoara; Dara, ospetar din Reginari; Wolfram, Marosi, din Viena, volajori; Georgescu, sublocotenent din București.

Hotel »Habermann»: Groll, chelner din Bistrița.

Pentru redacție și editură responsabil: Andreiu Baltes Proprietar: Pentru »Tipografia», societate pe acțiuni: V. H. Drassnandt

La ordinul preainalt al M. Sale ces. și reg. apostolică.

A XX-a loterie de stat ces. reg.

pentru scopuri filantropice militare.

Această loterie de bani

unică în Austria, conceasă prin lege, conține 12.728 câștiguri în bani în suma totală de 403.160 coroane.

Câștigul principal e de:

200.000 COROANE.

Sorțurile se va face diminecabil în 15 Iunie 1899.

Un los costă 4 coroane.

Losuri se pot cãpeta la secția pentru loteriile de stat în Viena, I., Riemergasse 7, la colecțiile de loterii, în tutungerii, la oficiile de dare, postale, telegrafice și la cele de gară, în casele de schimb etc., prospecte de sortire pentru cumpărătorii de losuri se dau gratuit.

Losurile se expediază scutite de portul postal.

Dela direcțiunea ces. reg. de loterii.

Secția loteriilor de stat.

Basna, baie de iod.

(Baasen, Felső-Bajom).

Pătura de sare ce conține și iod și brum, se află în comitatul Têrnavei-mici în Transilvania. Isovarele numeroase de iod și sare din Basna au dovedit o deosebită putere vindecătoare: la toate formele de reumă și chiragră; la diferitele feluri de scroful, morburi »enerice înrădăcinate», debilitări prin folosirea de mercuriu, în contra nefralgiei și ischiasului, la morburi feminine devenite cronice, la morburi de piele (Eczem, Lupus psoriatic) și rhachitis.

Mijloace de cură: băi de vară, băi reci, de tină și cură de beut.

B-ia este îndepărtată de ¼ de oră dela gara căilor ferate ces. și reg a orașului Mediaș (Medgyes) în o vale plăcută, ferită de vînturi, încunjurată de coline acoperite cu vii și păduri.

Postă zilnică în legătură cu Mediaș.

Locuințe confortabile.

Culină excelentă pe lângă prețuri moderate.

Băi de vară edificată de nou și întocmit confortabil

Prospecte se expediază gratuit.

Deschiderea în 25 Maiu.

Dr. Albert Lam, medic permanent de baie.

[152] 1-3

Direcția băilor.

Metasă Foulard 65 cr.

(FOULARD-SEIDE)

— până la 3 fl. 35 cr. pro metru, desenurile și colorile cele mai noue —

precum și metasă Henneberg, neagră, albă și colorată dela 45 cr. până la fl. 14.65 de metru — lucie, vîrgată, carré, mustată, Damaste etc. (cam 240 diferite calități și 2000 diferite colori și desenuri etc.

Pentru halne și blouse din fabrică. Privăților li-se trimite franco și liber de vamă, în casă.

Mustre se trimit cu posta primă.

[4] 18-52

(În Elveția porto postal e dublu).

Fabricile de metasă ale lui G. Henneberg în Zürich,

(liferant de curte c. și r.)

Clasa a IV-a primei loterie de clase reg. ung. privilegiată.

Câștigul principal 60.000 coroane

Cel mai mic câștig e de 40 coroane, la olaltă:

Trei mii câștiguri în valoare de **240.000 cor.**

Prima tragere e deja la 18 Maiu!

Un los întreg 6 fl.	Un los de jumătate 3 fl.	Un pătrar de los 1 fl. 50 cr.	0 optimă de los 75 cr.
------------------------	-----------------------------	----------------------------------	---------------------------

Cel mai mare deposit de losuri se află la casa de schimb a lui

ADLER,
colectură principală,
Sibiu, Piața-mare nr. 1.

[108] 18-18

Cel mai mare câștig la tragerea a VI-a e: **UN MILION.**

Schimbară de local.

Subscrișii își ia voe a face cunoscut onorabilului public, că s'a strănutat cu farmacia (apotheca) în casa nouă din strada Turunul nr. 14.

Sibiu, în 28 Aprilie 1899

cu stima

Eugen Rummel,
Farmacia la „Ortosa generosa”,
strada Turunul nr. 14.

[146] 2-8

Trufandale de saison

Icre de crap roși!

Icre negre de Astrahan!

Masline grecești excelente!

Halva de Constantinopol!

Unt de lemn franțuzesc!

Olei de în (în adins pentru noi tescuit).

Brânză secuiască proaspătă (în beșicute).

Cașcaval de Penteleu!

Brânză de Liptau!

Cremă de Carpați (picantă)!

Totdeauna proaspete, din prima calitate și cu prețuri moderate, la

„Concordia”,

societate comercială pe acții,

Sibiu.

[181] 3-3

P. T.

Mulțumindu-Vă pentru încrederea de care s'a bucurat răposatul meu tată în decurs de 50 de ani, am onoarea a Vă aduce la cunoștință, că de aici înainte eu voi sta la dispoziția d-voastră, pregătind

Reverenzi, ornate bisericesti

și peste tot ori-ce îmbrăcăminte preotească,

precum și ori-ce soiuri de vestimente bărbătești spre deplina d-voastră mulțumire, pe lângă prețuri cât mai moderate și serviciu cât mai prompt.

Cu toată stima

Gustav Stasney, croitor,
Baiergasse nr. 2, în Sibiu.

[149] 1-3

Provisiune mare

primesc agenți activi și solizi, cari se vor îndelețnică cu vânzarea de losuri îngăduite prin lege, pe lângă plățirea în rate lunare pentru o mare casă de bancă (societate pe acții). [79] 5-5

Oferte se se adreseze sub „Mercator” la Bernhard Eckstein, Anon-Exped., Budapesta, V., Badgasse 4.

„Tipografia”, soc. pe acțiuni în Sibiu.

Se află de vânzare:

HOMO SUM.

ROMAN

DE
GEORGE EBERS.

Prețul 1 fl. sau 2 lei 50 bani.

Comande se pot face la

„Tipografia”,
soc. pe acțiuni în Sibiu.

Cu preț redus!

A apărut și se află de vânzare la „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu

Școalele din Blaj.

Studiu istoric

de

Nicolae Brânzeu,
profesor la liceul „I. C. Brătianu” în Pitești.

Prețul redus dela 1 fl. la 50 cr.

Pentru porto postal încă 5 cr. mai mult.

GRAMATICA GERMANĂ

TEORETICĂ PRACTICĂ

de

Sava Popovici Barcianu.

Edițiunea a cincea

revidată și completată

de

Dr. Danil Popovici-Barcianu.
Această gramatică atât de bine întocmită, având la fine și un mic vocabular german-român costă numai 1 fl. 40 cr. plus 10 cr. porto.

Cel mai mare câștig în cas norocos

1.000,000

coroane.

Consemnarea tuturor celor 50.000 câștiguri.

Cel mai mare câștig în cas norocos

1.000,000 Kronen.

Speziell sind die Gewinne wie folgt eingetheilt.

	Kronen
1 Prämie mit	600000
1 Gew. à	400000
1 „ „	200000
3 „ „	100000
1 „ „	90000
1 „ „	80000
1 „ „	70000
1 „ „	60000
2 „ „	40000
1 „ „	30000
3 „ „	25000
1 „ „	20000
2 „ „	15000
3 „ „	10000
31 „ „	5000
67 „ „	3000
3 „ „	2000
432 „ „	1000
763 „ „	500
1238 „ „	300
90 „ „	200
31700 „ „	170
3900 „ „	130
4900 „ „	100
50 „ „	80
3900 „ „	40
2900 „ „	40
50,000 Gew. u. Pr. im Betrage	13.160,000

A patra loterie de clasă reg. ugară, se va începe cât mai curând. Ea cuprinde

100.000 și **50.000** losuri originale și câștiguri în bani

așadar jumătate dintre losurile existente trebuie să fie scoase conform listei alăturat- și șansele de câștig, după-cum în general e cunoscut sunt enorm de mari.

De tot vin treisprezece milioane 160.000 coroane la sigura sortire. Câștigul cel mai mare în cazul cel mai norocos e

un milion coroane.

La comandă grabnică se primesc încredințări pentru losuri originale după prețul stabilit:

întregi losuri orig. de cl. I. A. fl. 6.—
jumătate de „ „ „ „ 3.—
pătrare „ „ „ „ 1.50
optime „ „ „ „ 0.75

cari se trimit prin rambursă sau după trimiterea înainte a prețului. Conspete oficioase despre câștigurile trase la sorti se vor trimite stimaților nostri clienți îndată după efectuarea t agerei; proiecte oficioase se trimit gratis. Tragerea se fac în public sub inspecțiunea guvernului reg. ung.

Ne rugăm a trimite comanda cel mult până în [94] 8-12

18 și 19 Maiu a. c.,

în care zi se va ține și tragerea, direct la adresa noastră

A. Török & Comp.,

prim-colectori

ai loteriet de clasă priv. reg. ung

Budapesta, V. (Váci-Körut 4/A).

Câștiguri multe și foarte mari am solvit până acum on. nostri clienți și anume în scurt timp suma de peste un milion și jumătate coroane.

Epistola de comandă pentru a fi tăiată. Dilor **A. Török & Comp., Budapesta.**

Mé rog să-mi trimiteți losuri originale a loteriet reg. ung. priv. de clasă I. pe lângă planul oficios.

Competența de fl. se va ridica cu rambursă. } Ce nu e de lipsă
urmează cu asigunașne postală. } să se steargă.

Adresa exactă:

Loterie nouă! — Noroc nou!

Multe mii

au ajuns earăși în posesia celor ce au luat parte la acum terminatele sortiri ale loteriet a treia de clase ung. privilejiate.

Mulți înși au ajuns astfel pe neașteptate la stare bună și la avere și astfel e de înțeles, ca toți să tindă a-și comanda ca un los de noroc pentru

a IV-a loterie de clase ung. priv.

ale cărei sortiri se încep acum.

Vin earăși la 100.000 losuri 50.000 de câștiguri cu 1 premiu în suma totală de

13,160.000 coroane.

Total doilea los câștigă.

Câștigul principal în cas norocos e de [150] 1-3

1,000.000 (Un milion) coroane.

În special sînt câștiguri de 600.000, 400.000, 200.000, doné à 100.000, 90.000, 80.000, 70.000, 60.000 coroane etc.

Colectura principală subsemnată trimite losuri originale pentru I. clasă cu prețul stabilit oficial:

fl. 6	— pentru un los întreg.
3	— jumătate de los.
1.50	— un pătrar de los.
— .75	— o optimă de los.

pe lângă trimiterea șumei (mai corect prin asemnate postale) ori pe lângă încasare prin rambursă postală.

Toți participanții vor primi dela noi îndată după îndeplinirea sortirilor lista oficială a câștigurilor. Câștigurile vor fi plățite conform prospectului Grăbească toți cari voesc să-și cercă norocul, să-și comande dele noi un los de noroc cât se poate de curând; dar în tot cazul

înainte de 18 și 19 Maiu a. c.

și noi li-l vom expeda momentan.

Szántó & Comp.,

Adresa pentru telegrame:
SZÁNTÓ COMP. BUDAPEST.

colectură principală
a loteriet de clasă reg. ung. privilej.
în Budapesta, IV., strada Deák nr. 19.

Scrisoare de comandă către Szántó & Comp. Budapesta.

Rog să-mi trimiteți losuri originale pentru clasă I. la a IV-a loterie ung. de clase, pentru cari suma de fl. urmează aci. } e a se încasa cu rambursă.

Numele și pronumele:

Locuința:

Posta ultimă:

Adresa exactă

Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.